

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління

КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Дніпропетровського
державного університету
внутрішніх справ
полковник поліції

_____ **Андрій ФОМЕНКО**

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
СИСТЕМ**

Освітній ступінь _____ магістр _____
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність _____ 051 «Економіка» _____
(шифр і назва)

Освітня програма _____ «Ефективність захисту соціально-економічних
систем» від 31.08.2020 № _____
(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни: вибіркова
(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:: українська

Дніпро – 2020

Актуальні проблеми розвитку соціально-економічних систем // Робоча програма навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. – 14 с.

РОЗРОБНИКИ:

Фісуненко Н.О., кандидат економічних наук, кандидат економічних наук, доцент кафедри аналітичної економіки та менеджменту факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Програма навчальної дисципліни

ТЕМА 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ЕКОНОМІЦІ. НАУКОВИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДОСЛІДЖЕНЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Основні тенденції соціально-економічного розвитку України.
2. Вплив світової кризи та антикризова стратегія її соціально-економічного розвитку.
3. Використання світових рейтингів для визначення пріоритетних напрямів розвитку країни
4. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження
5. Сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами

Рекомендована література до теми 1:

1. Blank I. A. (2001) The Investment Management. Kyiv: El'ga-N, NikaTsentr (in Ukrainian).
2. Vazhynskyi S. E., Sukharevskyi I. V., Sukharevskyi I. O. 3-D radomeenclosed aperture antenna analyses and Far-Side radiation Antennas and propagation. volume 58, number 9, sept. 2010. P. 2843-2849.
3. Каламбет С.В. С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Методолія наукових досліджень: Навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
4. Національні моделі економічних систем: навч. посіб. Київ. КНЕУ. 2010. 319 с.
5. С. Е. Важинський, Т І. Щербак. Методика та організація наукових досліджень. Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
6. Ю. П. Тарелкін, В. О. Цикін. Методологія наукових досліджень Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2010. – 194 с.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

Наука як предмет дослідження. Діалектичний підхід до дослідження. Загальнологічні методи дослідження. Глобальний еволюціонізм і сучасна наукова картина світу. Основні тенденції соціально-економічного розвитку України. Вплив світової кризи та антикризова стратегія її соціально-економічного розвитку. Використання світових рейтингів для визначення пріоритетних напрямів розвитку соціально-економічних систем. Сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення у соціально-економічних дослідженнях та в управлінні соціально-економічними системами.

Методи наукового дослідження. Класифікація загальнонаукових методів дослідження. Сутність системного аналізу та його предмет. Аналітичні методи дослідження. Методи експериментальних досліджень. Визначення основних

статистичних характеристик вибіркової сукупності. Сутність математичного планування експерименту. Стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формування та аналізу моделі економічних систем та процесів

ТЕМА 2. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ФАКТОРІВ І ДОВГОСТРОКОВІ ТРЕНДИ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Тренди української економіки: крізь призму сировинної спеціалізації
2. Головні тренди розвитку світової економіки та особливості їх впливу на динаміку сукупної пропозиції.
3. Розвиток сукупної пропозиції в Україні та загальносвітові тренди.
4. Фактори і тренди зростання економіки України в умовах глобалізації.
5. Інтегровані моделі прогнозування економіки України

Рекомендована література до теми 2:

7. А. С. Полянська Ситуаційний підхід у формуванні концепції розвитку промислових підприємств: монографія Івано-Франківськ: Факел, 2012. 214 с.
8. Боднар О. В. Ситуаційний менеджмент: навчальний посібник Київ. ЦУЛ, 2010. 326 с.
9. Брагінець А. М. Еволюція предмета і завдань функції управління «моніторинг» та її координація з економічним аналізом. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. №10. С. 8-21.
10. Василенко В. О. Ситуаційний менеджмент: навчальний посібник. Київ. ЦУЛ, 2005. 372 с.
11. О. М. Таран-Лала. Функціонування соціально-економічних систем: теорія та практика : монографія. Полтава. ПУЕТ. 2016. 332 с.
12. Панкратова Л. А. О. П. Ратушна, О. Д. Підлубна. Формування інформаційних потоків про фінансові результати діяльності для потреб системи управління. *Актуальні проблеми економіки*, 2014. №10. С. 481-489.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

Тренди української економіки: крізь призму сировинної спеціалізації. Головні тренди розвитку світової економіки та особливості їх впливу на динаміку сукупної пропозиції. Розвиток сукупної пропозиції в Україні та загальносвітові тренди. Фактори і тренди зростання економіки України в умовах глобалізації. Інтегровані моделі прогнозування економіки України. Важливість і визначення середньо- та довгострокових трендів, сценарних умов і факторів прискорення економічного зростання в Україні. Цільовий макроекономічний сценарій прискореного економічного зростання в Україні.

ТЕМА 3. АНАЛІЗ МЕТОДИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Особливості інвестиційних проектів.
2. Розроблення методичного інструментарію оцінки ефективності їх варіантів і обґрунтованого вибору.
3. Принципи оцінювання інвестиційних проектів. Ефективності капітальних вкладень.
4. Фактор ризику. Принцип позитивності й максимуму ефекту фактор ризик. Коефіцієнт економічної ефективності. Принцип облік фактору часу.

Рекомендована література до теми 3:

1. Алимов О. М. Структурно-динамічна оцінка потенціалу інноваційних та організаційно-економічних змін. *Економіка промисловості*. 2010. № 1. С. 3–14.
2. Богуславська С. Інвестиційна діяльність на сучасному етапі розвитку економіки регіону. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. № 1(56). 2013. С. 161–168.
3. Боднар О. В. Ситуаційний менеджмент: навчальний посібник Київ. ЦУЛ, 2010. 326 с.
4. Майорова Т. Результативність іноземних інвестицій у соціальну сферу регіонів України: доповідь. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=641>
5. Фісуненко Н.О., Галич Є.Г. Теоретичні засади оцінки ефективності інвестиційних проектів. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. 2013. Вип. 1(1). С. 228-231. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpaeiv_2013_1_1_50

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

Особливості інвестиційних проектів. Розроблення методичного інструментарію оцінки ефективності їх варіантів і обґрунтованого вибору. Принципи оцінювання інвестиційних проектів. Розробка та реалізація соціально-економічних проєктів із врахуванням інформаційного, методичного, матеріального, фінансового та кадрового забезпечення. Ефективності капітальних вкладень. Урахування наявності різних учасників проекту, диференціації їхніх інтересів і різних оцінок вартості капіталу. Фактор ризику. Принцип позитивності й максимуму ефекту фактор ризик. Коефіцієнт економічної ефективності. Принцип облік фактору часу. Наслідки змін внутрішнього та зовнішнього середовища. Захист соціально-економічних систем в мінливих умовах зовнішнього середовища.

ТЕМА 4. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Управління ризиками. Методологія формування результативної системи управління ризиками.
2. Обґрунтування цільової спрямованості діяльності підприємства.

3. Критерії результативності залежно від вимог суб'єктів зовнішнього середовища.

4. Дослідження та оцінка якісних параметрів методів управління ризиками.

Рекомендована література до теми 4:

1. Боднар О. В. Ситуаційний менеджмент: навчальний посібник Київ. ЦУЛ, 2010. 326 с.

2. Брагінець А. М. Еволюція предмета і завдань функції управління «моніторинг» та її координація з економічним аналізом. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. №10. С. 8-21.

3. Національні моделі економічних систем: навч. посіб. Київ. КНЕУ. 2010. 319 с.

4. О. М. Таран-Лала. Функціонування соціально-економічних систем: теорія та практика : монографія. Полтава. ПУЕТ. 2016. 332 с.

5. Сявавко, М. С. Нечітко-інтервальні методи оцінки ризику та ентропії поведінки соціально-економічної системи. *Економічна кібернетика*. 2006. № 3-4(39-40). С. 53-61

ОСНОВНІ ПИТАННЯ

Управління ризиками. Методологія формування результативної системи управління ризиками. Обґрунтування цільової спрямованості діяльності підприємства. Формування результативної системи управління ризиками. Критерії результативності суб'єктів зовнішнього середовища. Вимоги до організаційних формувань критеріїв результативності (показники результативності), суб'єкти комунікаційних зв'язків (суб'єкти оцінки). Системи управління ризиками. Поглиблення дослідження та оцінка якісних параметрів методів управління ризиками. Аналіз ризиків функціонування соціально-економічних систем. Сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем. Ефективні способи захисту соціально-економічних систем.